

ARBETSMATERIAL; Uppdaterat PM om Göteborgs stads subvention av periodbiljetter 2024-04-16

Inledning

Detta underlag beskriver utgångspunkter, grova kostnads- och tidplaneuppskattningar samt de inledande stegen i samverkan för förverkligande av initiativet subventionerade periodbiljetter för Göteborgs stad. *Underlaget ska ses som ett tillägg till "Arbetsmaterial/PM; Översiktlig beskrivning av förutsättningar och lösningssidéer för subvention av periodbiljetter 20230510"*

Bakgrund

Göteborgs stad önskar gå vidare i dialog med Västra Götalandsregionen om möjligheten till ett kommunalt tillköp för att sänka priset på periodbiljetter för göteborgare. Syftet är att underlätta arbetspendling och samtidigt öka det hållbara resandet i Göteborg. Regionfullmäktige i Västra Götaland beslutade 2018 att en sådan möjlighet skall finnas, inom ramen för den gällande zonindelningen, för kommuner som så önskar.

Utgångspunkter

Målgrupp för subventionen samt biljettyper

Målgruppen för subventionen är vuxna folkbokförda kommuninvånare som arbetspendlar. Subventionen antas vara i jämförbar nivå med den tidigare subventionen, som gällde fram till 2019, och gälla periodbiljetter med giltighetstid 30, 90 och 365 dagar och med geografisk giltighet i zon A som Göteborg ingår i.

Det fortsatta arbetet ska även ha med möjligheter att inkludera biljetter som köps via arbetsgivare med nettolöneavdrag i subventionen, och att de föreslagna lösningssidéerna kommer att prövas noggrant utifrån kostnads-, användarvänlighets- och administrationsaspekter.

Påverkan på trafik kostnader, trafikkapacitet och framkomlighet

En subvention som sänker priset på periodbiljetter kommer att påverka försäljningen och resandet. I Målbild Koll2035, Kollektivtrafikprogram för stornätet i Göteborg (fastställt 2018), beskrivs hur kollektivtrafiken i storstadsområdet ska utvecklas för att attrahera och ta hand om fler resenärer. Samtidigt visar den nuvarande situationen att det finns stora utmaningar med trafikkapaciteten. Det är redan idag trångt såväl ombord som i staden. Införandet av subventionerade periodbiljetter för göteborgare kan på relativt kort tid leda till avsevärt ökat resande. Om syftet med subventionen ska uppfyllas behöver

Göteborgs stad säkerställa att trafikkapaciteten medger den förväntade resandeökningen genom att genomföra/påskynda kort- och långsiktiga framkomlighetsåtgärder och planerade infrastruktursatsningar.

Stöd till användare

Vid införandet av en kommunal subvention kommer resenärerna att behöva stöd, hjälp och information. Mot den bakgrunden behöver Västtrafiks kundservice sannolikt utrustas med nya systemstöd och bemanningen utökas för att på ett bra sätt kunna stödja resenärerna. Det behöver också finnas en funktion/person hos Göteborgs stad som bland annat kan stötta Västtrafiks kundservice.

Uppdaterad kostnadsuppskattning

Tillköp av biljetter

Inriktningen är att subventionen ska ges till folkbokförda invånare i Göteborg som köper en periodbiljett. Försäljning av biljetter för både vuxen och ungdom finns med i beräkningen för att även vuxna studenter ska omfattas av rabatten. Försäljningen påverkas av ett sänkt pris genom att nya kunder tillkommer samt att det sker en förflyttning mellan olika biljetter. De förändringarna beräknas genom priselasticitet. I beräkningarna har antaganden om prisförändring samt generell resandeförändring gjorts. I Västtrafiks befintliga sortiment finns ingen separat biljett för Göteborg då Göteborg ingår i zon A. Det finns därför ett antagande kring hur stor del av försäljningen som görs av folkbokförda göteborgare. Subventionen antas vara 140 kr för 30 dagar. Subventionen för 90-dagars respektive 365-dagarsbiljett antas vara samma procentuella andel av biljettens pris som för 30 dagarsbiljetten. Parametrarna ovan styr storleken på den totala kostnaden för subventionen.

Subventionen uppskattas resultera i en tillköpskostnad för Göteborg på 120–140 mnkr för periodbiljetter med giltighet i zon A (2025 års prisnivå).

Utvecklingskostnader för subventionslösningen

En grov kostnadsuppskattning indikerar att utveckling av lösningen för Västtrafiks del från idé till fullgjort genomförande kommer att uppgå till ca 6–12 mnkr, vilket inkluderar projektledning såväl som systemutvecklingskostnader (även stöd för Västtrafiks Kundservice) samt kommunikation mm.

Uppdaterad tidsuppskattning för genomförande

Västtrafiks ansats är att system- och processtöd för lansering kan vara tillgängligt under 2026 eller 2027.

Fortsatt arbete under 2024 och framåt

En projektsamverkan kommer att startas upp mellan Västtrafik och Göteborgs stad under våren 2024 på tjänstepersonsnivå för att förbereda införandet av en kommunal subvention. Det handlar om att strukturera samverkan, ta fram ett projektdirektiv och enas om former för styrningen. Vidare kommer avtalsutkast att förberedas. Allt i syfte att starta upp samverkan kring utformningen av själva lösningen under hösten 2024.

För att säkerställa att syftet med initiativet uppnås krävs tät samverkan mellan Västtrafik och Göteborgs stad (Stadsmiljöförvaltningen) och för det ändamålet behöver bägge parter utse ansvariga kontaktpersoner med uppdrag att avsätta erforderlig tid för att i tät samverkan utforma lösningen.